

BAUSKAS NOVADA PAŠVALDĪBA SKAISTKALNES VIDUSSKOLA

Izglītības iestādes reģistrācijas Nr. 4513901289, reģ. Nr. 90000033284
Skolas iela 5, Skaistkalne, Skaistkalnes pag., Bauskas nov., LV-3924
tālr. 63933101, e-pasts: skaistkalne.vidusskola@bauskasnovads.lv,
www.skaistkalnevisk.edu.lv

APSTIPRINĀTS

ar Skaistkalnes vidusskolas direktores

2025. _____ rīkojumu Nr. ____

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Skaistkalnē

2025.gada 1.martā

Nr.

Kārtība, kādā nodrošina fiziskas vai emocionālas vardarbības, ņirgāšanās gadījumu novēršanu Skaistkalnes vidusskolā

Izdoti saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma

72. panta pirmās daļas 2. punktu un Ministru kabineta

2023. gada 22. augusta noteikumu Nr. 474 “Kārtība, kādā nodrošināma
izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe, pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādēs un to
organizētajos pasākumos”

I. Vispārīgie jautājumi

1. Kārtības par Skaistkalnes vidusskolas (turpmāk - izglītības iestāde) rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo vai ņirgāšanās (turpmāk – kārtība), mērķis ir novērst fizisku vai emocionālu vardarbību pret izglītojamo, radot cieņpilnu vidi labestīga un godīga cilvēka attīstībai.

2. Kārtība nosaka, kā tiek konstatēti un risināti konflikti vai vardarbība starp izglītojamajiem, starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kā arī starp pedagogiem un vecākiem (vismaz viens likumiskais pārstāvis) par izglītojamo pārkāpumu gadījumiem.

3. Kārtība arī nosaka konkrētas darbības, kas izstrādātas izglītības iestādei konflikta situāciju risināšanai, kā arī prevencijas pasākumus gadījumos, kad izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi saistībā ar iespējamu vardarbību pret sevi.

4. Darbā ar izglītojamo problēmsituāciju risināšanu tiek ievērota konfidencialitāte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteikto, informācija, kuru par izglītojamo ieguvis izglītības iestādes darbinieks, ir ierobežotas pieejamības, un ziņas, kas jebkādā veidā varētu kaitēt izglītojamā turpmākajai

attīstībai vai viņa psiholoģiskā līdzsvara saglabāšanai nav izpaužamas. Visi ar konfliktu izmeklēšanu saistītie dokumenti glabājas pie izglītības iestādes vadītāja.

5. Izglītības iestādes direktors nodrošina darbinieku iepazīstināšanu ar kārtību, tās grozījumiem, kā arī nodrošina kārtības pieejamību ikvienam izglītības iestādes darbiniekam, publicējot to izglītības iestādes tīmekļvietnē <http://www.skaistkalnevska.lv/>. Katrs izglītības iestādes darbinieks ir individuāli atbildīgs par iepazīšanos ar kārtību un tās ievērošanu.

6. Par kārtības ieviešanu un īstenošanas uzraudzību izglītības iestādē atbildīgs ir direktora vietnieks audzināšanas jomā, ciktāl tas nepārsniedz direktora kompetenci.

7. Konflikts šīs kārtības izpratnē ir pretēju vēlmju, interešu, viedokļu, pozīciju un mērķu sadursme, sacensība vai ķīviņš starp atšķirīgi domājošiem indivīdiem.

8. Fiziska vardarbība šīs kārtības izpratnē ir izglītojamā veselībai vai dzīvībai bīstams un apzināts spēka pielietojums (iedunkāšana, grūstīšana, sišana),.

9. Emocionālā vardarbība šīs kārtības izpratnē ir izglītojamā garīgo vajadzību ignorēšana, pašcienas aizskaršana vai psiholoģiskā ietekmēšana, (apsaukšana necenzētos vārdos, cieņu aizskarošu piezīmju izteikšana, turpat – ņirgāšanos) vai seksuālu darbību (nepiedienīgu piedāvājumu izteikšana, intīmu ķermeņa daļu aizskaršana, apģērba piespiedu novilkšana) pret izglītības iestādes izglītojamo, kas negatīvi ietekmē viņa emocionālo attīstību.

II. Konflikti starp izglītojamajiem

10. Ja konstatēts konflikts starp izglītojamajiem, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība vai ņirgāšanās tiek veiktas šādas darbības:

10.1. Izglītības iestādes direktora rīcība:

10.1.1. saņem mutisku vai rakstisku ziņojumu par vardarbības gadījumu vai ņirgāšanos,

10.1.2. nodrošina mācības izglītojamajam, kurš apdraud savu vai citu personu drošību un veselību, dzīvību citā telpā atbalsta personāla vai cita pedagoga klātbūtnē,

10.1.3. iepazīstas ar gadījuma sastāvu un apstākļiem,

10.1.4. saruna ar vardarbībā iesaistītajiem izglītojamajiem, viņu vecākiem, pedagogiem,

10.1.5. ved sarunas protokolu,

10.1.6. smagā gadījumā, kas pārkāpj izglītības iestādes kompetences, direktore vēršas pie Valsts policijas, pašvaldības sociālā dienesta, bāriņtiesas.

10.1.7. par iekšējās kārtības noteikumu pārkāpumu var piemērot sodus (piezīmi, brīdinājumu, rājienu).

11. Ja izglītības iestādes direktora rīcībā ir informācija, kuras dēļ nav pieļaujama nepilngadīga izglītojamā atrašanās ar saviem grupas, klases biedriem vai arī ar citiem izglītības iestādes izglītojamajiem vai darbiniekiem, izglītības iestādes direktors nodrošina izglītojamam individuālu izglītības programmas apguves plāna izstrādi un īstenošanu citā telpā vai citā laikā izglītības iestādes pedagoga klātbūtnē vai attālinātās mācības atbilstoši normatīvajam aktam par attālināto mācību organizēšanas un īstenošanas kārtību uz laiku, bet ne ilgāk kā vienu mēnesi.

12. Par pieņemto lēmumu nekavējoties informē likumisko pārstāvi un dibinātāju.

III. Konflikti starp izglītojamo un izglītības iestādes darbinieku

13. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes atbalsta darbinieku, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība pret pedagogu vai izglītības iestādes atbalsta darbinieku, tiek veiktas šādas darbības:

13.1. pedagogs vai izglītības iestādes darbinieks vēršas pie izglītības iestādes vadītāja ar rakstisku iesniegumu ar situācijas aprakstu;

13.2. izglītības iestādes vadītājs sazinās ar izglītojamā vecākiem un veic pārrunas, pēc nepieciešamības arī klātienē izglītības iestādes telpās;

13.3. izglītības iestādes vadītājs organizē sarunu, kurā piedalās konfliktā iesaistītās puses, pēc nepieciešamības pieaicina sociālo pedagogu, psihologu, medmāsu vai citu atbalsta personālu situācijas risināšanai, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt.

14. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kura laikā izglītojamais informējis savus vecākus un vecāki pedagoga vai izglītības iestādes darbinieka rīcību novērtējuši kā nepedagoģisku (nepedagoģiski profesionālās ētikas pārkāpums), tiek veiktas šādas darbības:

14.1. izglītības iestādes vadītāja klātbūtnē vecāki veic pārrunas ar pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kurš ir iesaistīts konflikta situācijā;

14.2. ja vecāki ar pedagogu konflikta situāciju nevar atrisināt, tad:

14.2.1. izglītojamā vecāki raksta iesniegumu par notikušo izglītības iestādes vadītājam detalizētai izvērtēšanai;

14.2.2. izglītības iestādes pieprasa rakstisku paskaidrojumu pedagogam vai izglītības iestādes darbiniekam;

14.2.3. izglītības iestādes direktors uz rīkojuma pamata izveido komisiju un izvērtē konfliktu, kuras sastāvā bez izglītības iestādes vadītāja ir vēl vismaz viens pedagoga pārstāvis un atbalsta personāla darbinieks;

14.2.4. tiek veiktas pārrunas atsevišķi ar izglītojamā vecākiem un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku; ja nepieciešams uz noslēguma sarunu pieaicina personu no izglītības iestādes dibinātāja, vietējās Bāriņtiesas vai Sociālā dienesta;

14.2.5. pēc notikuma izvērtēšanas, pēc nepieciešamības, izglītības iestādes vadītājam ir tiesības pielietot disciplinārsodus (piezīme; rājiens), atstādināt darbinieku no darba vai izteikt darba uzteikumu;

14.2.6. ja netiek konstatēta pedagoga vai atbalsta darbinieka vainojama rīcība, izglītības iestāde nosūta motivētu skaidrojumu par darbinieka darbības izvērtējumu un atbilstību attiecīgiem normatīvajiem aktiem un ētikas principiem;

14.2.7. ja konfliktsituācija netiek atrisināta, pedagogam un izglītības iestādes darbiniekam ir tiesības vērsties pašvaldības vai Valsts policijā.

IV. Direktora un darbinieku rīcība, ja izglītības iestādes darbinieks pieļāvis fizisku vai emocionālu vardarbību pret izglītojamo

15. Ja jebkurš izglītības iestādes darbinieks ir pieļāvis fizisku vai emocionālu vardarbību, kas apdraud vai var apdraudēt izglītojamā veselību, dzīvību un drošību, izglītojamā pašcieņu direktora un darbinieku rīcības kārtība ir šāda:

15.1. nepieciešamības gadījumā izglītojamajam tiek sniegta psiholoģiskā vai medicīniskā palīdzība;

15.2. notikuma aculiecinieki nekavējoties informē izglītības iestādes direktoru (prombūtnes laikā – direktora vietnieku) par notikušo;

15.3. Izglītības iestādes direktors informē izglītojamā vecākus telefoniski vai klātienē;

15.4. Personu, kura ir pieļāvusi iespējamo vardarbību, ar rīkojumu atstādina no pienākumu pildīšanas;

15.5. no darbinieka, kurš ir pieļāvis iespējamo vardarbību, direktors pieprasa rakstisku paskaidrojumu;

15.6. situācijas noskaidrošanai, rakstiski paskaidrojumi tiek prasīti arī no aculieciniekiem;

15.7. Izglītības iestādes direktors tajā pašā dienā rīkojas normatīvo aktu noteiktajā kārtībā, informē pašvaldību un ziņo tiesībsargājošām iestādēm.

V. Izglītības iestādes direktora un iestādes darbinieku rīcība, ja ir saņemta informācija vai ir aizdomas par fizisku, emocionālu vai seksuālu vardarbību vai vecāku nolaidību izglītojamā ģimenē

16. Ja izglītības iestādes darbinieks saņemis informāciju no izglītojamā vai jebkuras citas personas par iespējamo vardarbību izglītojamā ģimenē, rīcības kārtība šāda:

16.1. skolas darbinieks nekavējoties informē izglītības iestādes direktoru (prombūtnes laikā – direktora vietnieku) par notikušo;

16.2. izglītības iestādes direktors (prombūtnes laikā – direktora vietnieks) informē Bauskas novada pašvaldības bāriņtiesu, nepieciešamības gadījumā informē arī citas tiesībsargājošās iestādes.

VI. Izglītojamā rīcība, ja izglītojamais kādas personas darbībā saskata draudus sev vai citu personu drošībai

17. Izglītojamam ir pienākums nekavējoties ziņot pedagogam vai jebkuram citam skolas darbiniekam par jebkuru situāciju, kas var apdraudēt viņa vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību, tai skaitā par ugunsgrēku, spridzināšanas draudiem, vardarbību, nelaimes gadījumu vai saslimušu cilvēku.

18. Izglītojamais nekādā gadījumā nedrīkst piekrist draudu izraisītajai rīcībai, nekavējoties sauc palīgā pieaugušos: jebkuru skolas pedagogu, darbinieku.

19. Ja izglītojamais cietis fiziskas vai emocionālas vardarbības rezultātā, viņš nekavējoties informē pedagogu vai citu skolas darbinieku, nepieciešamības gadījumā lūdz palīdzību un informē glābšanas dienestu.

20. Informācija par operatīvo glābšanas dienestu izsaukšanu ir izvietota informācijas standos skolas lietvedībā, informācijas standos skolēniem abu korpusu 1.stāvos, skolotāju istabās un dežurantam.

VII. Rīcības soļi ģirgāšanās, vardarbības gadījumā (algoritms)

21. Jebkuram izglītības iestādes darbiniekam, pamanot ģirgāšanos, vardarbību izglītības iestādē, ir jārīkojas nekavējoties!

22. Jāuzrunā un jāizšķir izglītojamie – upuri, pāridarītāji, vērotāji.

23. Izglītības iestādes darbiniekam, kurš konstatējis ģirgāšanos, vardarbību, jāvērsas pie iesaistīto izglītojamo klases audzinātājiem.

24. Pārliecinoties, ka upuris ir drošībā, jāsniedz upurim emocionāls un praktisks atbalsts.

25. Jāpārrunā notikušo ar vērotājiem brīdī, kad ar upuri un pāridarītāju situācija tiek kontrolēta.

26. Jā kādā no pārrunu posmiem, pedagogs saprot, ka situācija ir sarežģīta, jāvērsas pie izglītības iestādes sociālā darbinieka vai psihologa, vai ģirgāšanās prevencijas komandas.

27. Klases audzinātājam jāziņo izglītības iestādes direktorei un iesaistīto izglītojamo vecākiem par vardarbības vai ģirgāšanās situāciju.

28. Komplicētās situācijās jārīko sanāksme ar izglītības iestādes direktoru, ģirgāšanās prevencijas komandu, iesaistīto izglītojamo vecākiem, un kopīgi jāmeklē risinājumus.

29. Pēc visām ģirgāšanās, vardarbības situācijām, arī veiksmīgi atrisinātām, jāturpina izglītojamajiem mācīt, cik būtiskas ir cieņpilnas un pozitīvas savstarpējās attiecības.

30. Pēc ģirgāšanās, vardarbības gadījuma jāseko līdzi izglītojamajiem, jānoskaidro vai vardarbība, ģirgāšanās nav atkārtojusies un nepieciešamības gadījumā pēc 1-2 nedēļām jāveic atkārtotas pārrunas.

VIII. Noslēguma jautājumi

31. “Kārtība, kādā nodrošina fiziskas vai emocionālas vardarbības, ģirgāšanās gadījumu novēršanu Skaistkalnes vidusskolā” stājas spēkā ar 2025.gada 1.martu.

Skaistkalnes vidusskolas direktore

Svetlana Vāverniece